

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์

เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

เรื่อง

วางแผนการจัดการแสดง

เพลงงามแสงเดือน

ทาสอศศิรน้อยมาลา

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จากช่อง Phumipat Chaiyara

เรื่อง รำวงมาตรฐาน กรมศิลปากร

วันที่สืบค้น ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๘

แหล่งที่มา <https://youtu.be/S3xDNYaCwz4?si=59OyWnkax-1gBISc>

คำถาม

- ก่อนการแสดงรำวงมาตรฐานผู้รำต้องปฏิบัติ
อย่างไรเป็นอันดับแรก
- นักเรียนทราบหรือไม่ว่าในวิถีทัศน์
นักแสดงแต่งกายแบบใดบ้าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง
๒. วางแผนการจัดการแสดง
(ตารางการฝึกซ้อมนัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)

ทบทวนการปฏิบัติทำรำ

คำถาม

- เพลงชาวไทยมีใช้ทำรำอะไร
และทราบหรือไม่ว่าให้นาฏยศัพท์ทำไต่บ้าง

ทบทวนการปฏิบัติทำร่ำ

วางแผนการจัดการแสดง

คำถาม

เพราะเหตุใดต้องมีการวางแผน
ในการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์

และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่ง ๆ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง เช่น บทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ เป็นต้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ"ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเต้นรำ รำ แสดงละคร ฯลฯ

๔. ผู้ชม คือ ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่าง ๆ นั้น

๕. ฝ่ายงานต่าง ๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของสหศิลปะ อื่น ๆ คือ ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ
หรือไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุด ในการแสดงจำเป็นอย่างยิ่ง
ที่ต้องมี

๑. นักแสดง

๒. บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง

๓. ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

๕ ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่าง ผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดง แบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละครกำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทรหว่างซ้อม ปลออยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด

- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์ กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ

- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๒. **คัดเลือกผู้แสดง** ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็น การแสดงประเภทรำ ละครบ่่า ฟ้อน เซิ้ง ควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่น
- มอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่
เหรียญก
 - มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่
ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

๕ ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงาน

ของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงาน
ความคืบหน้า อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ
ให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ
รับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๕ ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการ
ซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มี
ความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้อง
ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

๕ ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๗. การสรุปและประเมินผลการแสดง

เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุม
สรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ
แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข
ให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก

รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล

สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้

เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

ทำให้เกิดความสามัคคี

ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน

เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง

เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ช่วยผ่อนคลายความเครียด

ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กิจกรรมนี้นักเรียนต้องร่วมกันทำทั้งหมด โดยครู
จะให้นักเรียนร่วมกันจัดการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
โดยต้องมีคนร้องและคนแสดงรำอย่างน้อย ๒ คู่ และต้องทำ
บัตรเชิญแขกเข้ามาชมการแสดงในครั้งนี้ด้วย ดังนั้นนักเรียนต้องดูว่า
เราจะจัดการแสดงตรงสถานที่ไหน จัดสถานที่อย่างไรด้วย

นำเสนอ

กิจกรรมที่ต้องเตรียมอุปกรณ์ ตัวอย่างการทำการ์ดเชิญ

สรุป

เรียงลำดับขั้นตอนในการจัดการแสดง

๖

จัดการแสดงจริง

๕

ฝึกซ้อมการแสดง

๑

แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒

คัดเลือกผู้แสดง

๔

จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย

๗

การสรุปและประเมินผลการแสดง

๓

เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
๒. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
๓. เตรียมอุปกรณ์มาทำบัตรเชิญ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

